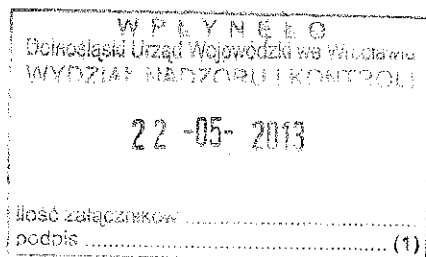




**WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI**

Wrocław, dnia 7 maj 2013r.

PS-KNPS.431.6.14.2013



**Pani  
Wiesława Horowska  
Kierownik  
Ośrodka Pomocy Społecznej  
ul. Grunwaldzka 6-8  
57 – 256 Bardo**

### **WYSTĄPIENIE POKONTROLNE**

W dniach 6 - 8 marca 2013r. na podstawie art. 22 pkt 8, art.126 i art.127 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013r., poz. 182, ze zm.) oraz § 5 Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej ( Dz. U. z 2005r. Nr 61, poz.543 ze zm.), Zespół kontrolny w składzie:

- Helena Sławska – starszy inspektor wojewódzki – przewodniczący zespołu,
- Monika Broniszewska – starszy inspektor wojewódzki – kontroler

z Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu przeprowadził kontrolę kompleksową w Ośrodku Pomocy Społecznej w Bardzie, z zakresu zgodności zatrudnienia pracowników jednostki z kwalifikacjami wymaganymi ustawą o pomocy społecznej, realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym, realizacji zadań własnych gminy, realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej oraz realizacji wybranych zadań z art. 110 ust.1 ustawy o pomocy społecznej, obejmującą okres od 1 stycznia 2012r. do dnia kontroli.

Kontrolę przeprowadzono w oparciu o Plan kontroli na I półrocze 2013r. zatwierdzony przez Wicewojewodę Dolnośląskiego w dniu 28.12.2012r.

W okresie objętym kontrolą funkcję Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej pełniła Pani Wiesława Horowska zatrudniona na stanowisku od 01.04.2008r., która jest odpowiedzialna za wykonywanie zadań w zakresie kontrolowanych zagadnień.

Podpisany protokół w dniu 15.04.2013r. z przedmiotowej kontroli zawierał ustalenia dokonane w oparciu o udostępnioną w toku kontroli dokumentację oraz udzielone wyjaśnienia, do którego nie wniesiono zastrzeżeń.

Wykonywanie zadań w kontrolowanym zakresie oceniam pozytywnie z nieprawidłowościami. Przyczyną powstania omówionych w niniejszym wystąpieniu nieprawidłowości jest niezastosowanie obowiązujących przepisów prawa w działalności OPS. Za powstałe nieprawidłowości odpowiedzialny jest Kierownik jednostki kontrolowanej.

Oprócz ustaleń pozytywnych, kontrola wykazała pewne nieprawidłowości. W związku z powyższym, Wydział Polityki Społecznej tut. Urzędu przedkłada niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W trakcie kontroli stwierdzono, że Ośrodek Pomocy Społecznej w Bardzie nie spełnia współczynnika zatrudnienia pracowników socjalnych w stosunku do liczby mieszkańców gminy określonego w art. 110 ust. 11 ustawy o pomocy społecznej, ponieważ na 5 449 mieszkańców (stan na dzień na dzień 31.12.2012r.) zatrudnionych było 2 pracowników socjalnych. Mając na uwadze powyższe oraz wielorakość zadań, jakie realizuje Ośrodek Pomocy Społecznej,

a w szczególności mając na względzie, jakość świadczonej pracy socjalnej na rzecz osób korzystających z pomocy Ośrodka, koniecznym jest dostosowanie poziomu zatrudnienia do wskaźnika określonego w ustawie o pomocy społecznej.

Z ustaleń dokonanych podczas kontroli stwierdzono, że Gmina Bardo realizuje następujące zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust.1 pkt 2, 3, 4, 5, 10, 11, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20.

Zadania wymienione w art. 17 ust. 1 pkt 8, 9, 12 nie były realizowane, gdyż w okresie objętym kontrolą nie zgłaszano potrzeb w tym zakresie.

Zapis art. 17 ust.1 pkt 1 ustawy o pomocy wskazujący, że do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy „opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka” nie jest realizowany, gdyż Gmina nie ma podjętej przedmiotowej uchwały. Osobom i rodzinom poszkodowanym wskutek podtopień w wyniku ulewnych deszczy (zdarzenie losowe) OPS wypłacał zasiłki celowe ze środków pozyskanych z budżetu państwa (art.17 ust.1 pkt 6). W przypadku zadania z art.17 ust.1 pkt.7 wypłata zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia nie była realizowana również z uwagi na brak wniosków jednakże Kierownik Ośrodka posiada upoważnienie do wydawania decyzji w zakresie potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych i w oparciu o powyższe w 2012r. została wydana 1 decyzja administracyjna.

Stwierdzono ponadto, że Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 4, 5. Zadanie w sprawie przyznawania i wypłacania pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie nie było realizowane z uwagi na brak zgłoszeń. Gmina Bardo nie posiada przedmiotowej Uchwały. W zakresie prowadzenia i zapewnienia miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia gmina nie prowadzi ww. instytucji. W przypadku złożenia wniosku o umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej prowadzone jest postępowanie o umieszczenie w DPS zgodnie z wnioskiem osoby lub do najbliższego miejsca zamieszkania. Organ kontrolny ustalił również, że Gmina Bardo realizuje zadania zleczone z zakresu administracji rządowej określone w art. 18 ust. 1 pkt 6 zgodnie z ustawą z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” (Dz.U. Nr 267, poz. 2259 ze zm.). Pozostałe zadania wynikające z punktów 3, 4 były również realizowane natomiast zadania z pkt 7, 8 i 9 nie były wykonywane, gdyż nie ubiegano się o pomoc w tym zakresie. W przypadku zadania dotyczącego prowadzenia i rozwoju infrastruktury środowiskowych domów samopomocy należy wskazać, że osoby wymagające wsparcia korzystają w przychodni zdrowia psychicznego z indywidualnych konsultacji u lekarzy psychiatrów i psychologów, uczestniczą w warsztatach terapii zajęciowej realizowanych przy DPS w Opolnicy oraz w punkcie konsultacyjnym oraz w Ośrodku Interwencji Kryzysowej przy Domu Dziecka w Bardzie.

Zadanie dotyczące koordynowania przez Ośrodek realizacji Strategii, o której mowa w art. 17 ust.1 pkt 1 nie jest realizowane ponieważ Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest w trakcie tworzenia. Ośrodek Pomocy Społecznej w zakresie realizacji zadania art.110 ust. 5 nie wytaczał powództw o roszczenia alimentacyjne, jednakże udzielał informacji o sposobie i działaniach jakie należy podjąć by z takim powództwem wystąpić. Kolejne zadania wskazane w art. 110 ust. 6 i 9 ustawy o pomocy społecznej są realizowane. OPS skierował 12 wniosków o ustalenie niezdolności do pracy i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami. Osobom zgłaszającym się o pomoc bądź poradę udzielano informacji, udostępniano druki i pomagano w wypełnianiu wniosków (art.110 ust.6).

W toku kontroli sprawdzono, pod względem merytorycznym, akta osób otrzymujących świadczenia w formie zasiłków okresowych, stałych, zasiłków celowych oraz specjalnych

zasiłków celowych. Dokonano kontroli akt osób otrzymujących pomoc na podstawie ustawy z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. Dokonano również analizy dokumentacji osób otrzymujących pomoc w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, osób ponoszących odpłatność za pobyt w Domu Pomocy Społecznej oraz osób, którym przyznano pomoc w zakresie schronienia, zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania, spraw dotyczących sprawienia pogrzebu oraz którym udzielono pomocy po zwolnieniu z zakładu karnego.

Decyzjom administracyjnym przyznającym pomoc finansową na podstawie prowadzonych postępowań nadawano rygor natychmiastowej wykonalności w oparciu o art.108 KPA.

W sprawdzonych sprawach stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W zakresie przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych:

- w sprawie Nr 1 (M.P.) w decyzji przyznającej pomoc w formie zasiłku okresowego Nr 196/8123/2b/34/2012 z dn.12.06.2012r. nieprawidłowo wyliczono dochód rodziny, gdyż przyjęto wysokość wynagrodzenia w kwocie brutto. Mając na uwadze zapisy art. 8 ust. 3 za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku (...) pomniejszoną o:

1) miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych;  
2) składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia oraz o ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach. Uwzględniając powyższe należy wyrównać stronie zasiłek okresowy w wys. 100,49zł;

- w sprawie Nr 2 (E.B.) w decyzji Nr 273/8123/b/255/2012 z dnia 14.09.2012r. przyznającej zasiłek okresowy nieprawidłowo wyliczono dochód co spowodowało przyznanie pomocy rodzinie w formie zasiłku okresowego pomimo, iż dochód rodziny przekroczył kryterium dochodowe;

- w sprawie Nr 3 (S.B.) w decyzji Nr 219/8123/1b/20/2012 z dn.18.04.2012r. przyznającej pomoc w formie zasiłku okresowego w wys. 238,50zł w nieprawidłowy sposób ustalono dochód strony poprzez nieuwzględnienie w dochodzie strony kwoty wskazanej przez w/w wg oświadczenia tj. 50 zł, pomimo iż przy uzupełnianiu wywiadu przyjęto kwotę wskazaną przez stronę;

- w sprawie Nr 1 (M.P.) i Nr 3 (S.B.) stwierdzono brak wywiadów środowiskowych w związku ze złożeniem wniosku przez strony – do wywiadów przeprowadzonych w poprzednich miesiącach dopisywano aktualnie zaplanowaną pomoc; mając na uwadze powyższe stosować zapisy art. 107 ust.4 ustawy o pomocy społecznej;

- w sprawie Nr (M.P.) w decyzji Nr 196/8123/1b/34/2012 z dn.5.03.2012r. przyznającej pomoc w formie zasiłku okresowego w wys. 584,06zł zasiłek okresowy przyznano od miesiąca marca 2012r. mimo, iż wniosek wraz z wymaganymi dokumentami złożono w miesiącu lutym 2012r. Mając na uwadze zapisy art.106 ust.3 ustawy o pomocy społecznej, świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznaje się i wypłaca za okres miesiąca kalendarzowego, począwszy od miesiąca, w którym został złożony wniosek wraz wymaganą dokumentacją. Uwzględniając powyższe wyrównać stronie zasiłek za m-c III.2012r. w wys. 584,06 zł;

W zakresie przyznawania i wypłacania zasiłków celowych:

- w sprawie Nr 3 (Z.K.) w decyzjach Nr 188/8121/4c/8/2012 z dn. 12.04.2012r., Nr 188/8121/3c/8/2012r. z dn. 13.04.2012r. i Nr 188/8121/2c/8/2012 z dn. 1.03.2012r. przyznających pomoc stwierdzono brak przeprowadzenia wywiadów środowiskowych;

W zakresie dożywiania dzieci:

- w sprawie Nr 4 (M.W.) w decyzji Nr 249/81218/pW/24/2012 z dn. 07.09.2012r. (wniosek z dn. 3.09.2012r.) stwierdzono brak przeprowadzenia wywiadu środowiskowego;

- w sprawie Nr 1 (I.W.) nieprawidłowo został wyliczony dochód rodziny i tak w decyzji Nr 69/8121/pP/11/2012 z dn. 30.10.2012r. przyjęto dochód niższy (2 477,30zł) niż to wynikało z dokumentów zgromadzonych w aktach (2 686,30 zł), natomiast w decyzji Nr 69/8121/pP/11/2012 z dn. 5.01.2012r. przyjęto dochód wyższy (1 549,68 zł) niż udokumentowany przez stronę (tj. 1 382,68 zł).

W zakresie przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym i innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia:

- w sprawie Nr (W.P.) w decyzji Nr 1/2012 z dnia 23.05.2012r w zakresie potwierdzania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych stwierdzono, że przedmiotowa decyzja została wydana bez przeprowadzenia wywiadu, a odbiór decyzji został pokwitowany przez inną osobę niż adresat decyzji co jest niezgodne z art.39 i art.46 k.p.a.

W zakresie realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej mających na celu ochronę poziomu życia osób i grup społecznych oraz na rozwój specjalistycznego wsparcia:

- w sprawie Nr 1 (P.K.), Nr 2 (J.L.), Nr 3 (M.W.) i w Nr 4 (A.P.) stwierdzono brak wywiadów środowiskowych przy kilku wydanych decyzjach w każdej sprawie, a ponadto w sprawie Nr 1 (P.K) stwierdzono, że w wywiadzie jest wpisany dochód strony (1591 zł) inny niż rzeczywisty dochód klientki (1 207,55 zł).

W zakresie organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi:

- w sprawie Nr 1 (R.B.) w decyzji Nr 264/8121/u/4/2012 z dn.03.02.012r. przyznającej pomoc w formie usług opiekuńczych do dokumentacji sprawy dołączono kopię decyzji z ZUS z marca 2011r. zamiast aktualnego zaświadczenia z ZUS bądź odcinka renty z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub oświadczenia strony o wysokości otrzymywanego świadczenia.

W zakresie przyznawania i wypłacania zasiłków stałych:

- w sprawie Nr 3 (M.S.) w decyzji Nr 201/8122/s/22/2012-zm z dn. 5.06.2012r. stwierdzono brak wywiadu środowiskowego;

**W związku z przeprowadzoną kontrolą oraz stwierdzonymi nieprawidłowościami Wydział Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przesyła do realizacji następujące zalecenie:**

1. Mając na uwadze liczbę mieszkańców oraz ilość pracowników socjalnych, doprowadzić do zatrudnienia pracowników socjalnych do poziomu określonego art.110 ust.11 ustawy o pomocy społecznej.

Podstawa prawna: art. 110 ust. 11 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013r., poz. 182 ze zm.).

Termin wykonania: niezwłocznie

2. Podjąć działania zmierzające do opracowania gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, którym celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;

Podstawa prawna: art.16b, art.art.17 ust.1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013r., poz.182 ze zm.),

- Termin wykonania: niezwłocznie
3. W przypadku sprawy Nr 1 (M.P.) dotyczącej decyzji Nr 196/8123/1b/34/2012 z dn.5.03.2012r., z której wynika, że świadczenie nie zostało wypłacone od miesiąca złożenia wniosku tj. za m-c luty 2012r. wypłacić stronie zasiłek okresowy w wys. 584,06 zł.,  
Podstawa prawna: art. 38 ust.1, 2 i 3 pkt 2 art.106 ust.3 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013r., poz. 182 ze zm.)  
Termin wykonania: niezwłocznie
  4. W przypadku sprawy Nr 1 (M.P.) w decyzji Nr 196/8123/2b/34/2012 z dn.12.06.2012r. przyznającej zasiłek okresowy na m-c czerwiec 2012r. w oparciu o błędnie ustalony dochód wyrównać stronie zasiłek okresowy w wys. 100,49zł.  
Podstawa prawna: art. 8 ust.3, art. 38 ust.1, 2, 3 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013r., poz. 182 ze zm.)  
Termin wykonania: niezwłocznie
  5. Przy ustalaniu dochodu osoby/rodziny przestrzegać zapisów art. art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.  
Podstawa prawna: art.8 ustawy z dnia 12 marca 2004r. ustawy o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013r., poz.182 ze zm.)  
Termin realizacji: na bieżąco.
  6. W przypadku ubiegania się o świadczenia z pomocy społecznej po raz kolejny, a także, gdy nastąpiła zmiana danych zawartych w wywiadzie sporządzać jego aktualizację. W wywiadzie pracownik socjalny dokonuje analizy i oceny sytuacji danej osoby/rodziny, formułuje wnioski z niego wynikające, co stanowi podstawę planowania pomocy (§ 2 pkt. 5 Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dn. 8 czerwca 2012r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego).  
Podstawa prawna: art.107 ust.1 i 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013r., poz.182 ze zm.), § 2 pkt 5 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012r. Poz.712 ).  
Termin wykonania: na bieżąco.
  7. Wywiad środowiskowy jest szczególnym środkiem dowodowym mającym zastosowanie w postępowaniu w sprawach z zakresu pomocy społecznej, przy pomocy, którego organ administracji (przez pracownika socjalnego) ustala faktyczną sytuację socjalno-bytową osoby/rodziny ubiegającej się o pomoc. W związku z tym wywiady środowiskowe winny być sporządzane rzetelnie i terminowo, poszczególne części kwestionariusza wywiadu wypełnione.  
Podstawa prawna: art.107 ust.1 i 6 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2013r. Poz.182 ze zm.), § 2 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 czerwca 2012r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz. U. z 2012r. poz.712 ).  
Termin wykonania: na bieżąco.
  8. Sytuację osobistą, rodzinną dochodową i majątkową stron ustalać na podstawie dokumentów wskazanych w art.107 ust.5b ustawy o pomocy społecznej  
Podstawa prawna: art.107 ust.5b ustawy o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2013r. poz. 182 ze zm.).  
Termin wykonania: na bieżąco

9. Decyzje administracyjne doręczać stronie za pokwitowaniem przez pocztę, przez swoich pracowników lub przez inne upoważnione osoby lub organy. W przypadku doręczenia korespondencji przez pracowników dopilnować, aby odbierający potwierdził jej odbiór swym podpisem ze wskazaniem daty doręczenia. W przypadku odbioru decyzji przez osobę inną niż jej adresat dołączać do dokumentacji sprawy upoważnienie dla tej osoby.

Podstawa prawna: art. 39 i 46 kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013r. poz. 267).

Termin wykonania: na bieżąco

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tekst jednolity z 2013r., poz.182 ze zm.) kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu.

W przypadku nie wniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tut. Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

  
Dorota Grzybowska  
Z-CIA DYREKTORA  
Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

1. Pan Krzysztof Żegański  
Burmistrz Miasta i Gminy Bardo  
Urząd Miasta i Gminy  
ul. Rynek 2  
57-256 Bardo
2. a/a